

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne zadłużenie (wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji) T. S. (1) wynosi łącznie 23 878,86 zł w tym z tytułu:

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od lutego 2013 r. do grudnia 2014 r. w kwocie 15 160,03 zł, odsetek za zwłokę w kwocie 1 851,00 zł,
- 2) składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od lutego 2013 r. do grudnia 2014 r. w kwocie 6 123,83 zł, odsetek za zwłokę w kwocie 744,00 zł

Organ rentowy wskazał, że odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty włącznie z tym dniem.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że na płatniku składek ciąży obowiązek obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy i tych właśnie obowiązków nie dopełniła T. S. (1) w ww. okresach.

T. S. (1) w odwołaniu od powyższej decyzji wniosła o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że nie ciąży na niej jakiegokolwiek zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawczyni wskazała, że w okresie wskazanym w decyzji nie osiągała żadnych dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, a było to spowodowane jej stanem zdrowotnym. T. S. (1) wskazała, że od 2010 r. przebywa na rencie z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a świadczenie jakie otrzymuje pozwala jej na pokrycie jedynie niezbędnych potrzeb.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że po rozliczeniu konta płatnika faktyczne zadłużenie wnioskodawczyni na dzień 24 lipca 2015 r. wynosi: na FUS (za okres od listopada 2008 r. do grudnia 2014 r.) 42 874,83 zł plus odsetki w kwocie 15 604,00 zł; na FUZ (za okres od czerwca 2006 r. do lutego 2007 r. i od listopada 2007 r. do grudnia 2014 r.) 20 645,25 zł, odsetki w kwocie 9 716,00 zł oraz koszty egzekucyjne w kwocie 111,32 zł; na FP (za okres od listopada 2008 r. do stycznia 2010 r. i marzec 2010 r.) 713,88 zł plus odsetki w kwocie 478,00 zł.

Na rozprawie w dniu 13 lipca 2016 r. pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego stosownie do obowiązujących stawek odnoszących się do wartości przedmiotu sporu tj. w wysokości 2.400 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni T. S. (1) prowadziła działalność gospodarczą w okresie od 8 lipca 2002 r. do 31 grudnia 2014 r. (wydruk z (...) k.21)

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2013 r. do grudnia 2014 r. wyniosło 15.160 zł i odsetki w kwocie 1 851 zł. Za poszczególne miesiące wskazanego okresu zadłużenie T. S. (1) przedstawiało się następująco:

- za luty 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 142,00 zł.
- za marzec 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 136,00 zł.
- za kwiecień 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 130,00 zł.
- za maj 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 124,00 zł.

- za czerwiec 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 118,00 zł.
- za lipiec 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 112,00 zł.
- za sierpień 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 107,00 zł.
- za wrzesień 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 102,00 zł.
- za październik 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 96,00 zł.
- za listopad 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 91,00 zł.
- za grudzień 2013 r. - 656,09 zł i odsetki w kwocie 85,00 zł.
- za styczeń 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 80,00 zł.
- za luty 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 75,00 zł.
- za marzec 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 70,00 zł.
- za kwiecień 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 64,00 zł.
- za maj 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 58,00 zł.
- za czerwiec 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 53,00 zł.
- za lipiec 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 47,00 zł.
- za sierpień 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 42,00 zł.
- za wrzesień 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 36,00 zł.
- za październik 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 32,00 zł.
- za listopad 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 28,00 zł.
- za grudzień 2014 r. - 661,92 zł i odsetki w kwocie 23,00 zł.

(wysokość zaległości k.2 akt ZUS)

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2013 r. do grudnia 2014 r. wyniosło 6.123,83 zł i odsetki w kwocie 744 zł. Za poszczególne miesiące wskazanego okresu zadłużenie T. S. (1) przedstawiało się następująco:

- za luty 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 57 zł,
- za marzec 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 54 zł,
- za kwiecień 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 52 zł,
- za maj 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 49 zł,
- za czerwiec 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 47 zł,
- za lipiec 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 45 zł,
- za sierpień 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 43 zł,

- za wrzesień 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 41 zł,
- za październik 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 38 zł,
- za listopad 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 36 zł,
- za grudzień 2013 r. - 261,73 zł i odsetki w kwocie 34 zł,
- za styczeń 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 33 zł,
- za luty 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 31 zł,
- za marzec 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 28 zł,
- za kwiecień 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 26 zł,
- za maj 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 24 zł,
- za czerwiec 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 22 zł,
- za lipiec 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 19 zł,
- za sierpień 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 17 zł,
- za wrzesień 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 15 zł,
- za październik 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 13 zł,
- za listopad 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 11 zł,
- za grudzień 2014 r. - 270,40 zł i odsetki w kwocie 9 zł.

(ustalenia k.2-2 odwrót akt ZUS)

W 2013 r. oraz 2014 r. T. S. (1) składała w Urzędzie Skarbowym deklaracje VAT – 7 dla podatku od towarów i usług. Jako podstawę opodatkowania wskazywała wartość 0,00 zł. Na ww. dokumentach widnieje podpis T. S. (1). (dokumentacja k.11)

W zeznaniach podatkowych za lata 2013 r. oraz 2014 r. T. S. (1) wskazała, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przychód, koszty uzyskania przychodu oraz dochód wyniósł 0,00 zł.

(dokumentacja k.11)

Wnioskodawczynie pozostają pod opieką (...) od dnia 21 kwietnia 2004 r. (dokumentacja k.11)

T. S. (1) w ramach działalności gospodarczej zajmowała się handlem oraz serwisem maszyn do szycia. Do czerwca 2007 r. (tj. od 3-miesięcznego pobytu w szpitalu psychiatrycznym) wnioskodawczynie z uwagi na stan zdrowia i pobyt w szpitalu, zaprzestała wykonywania pracy w ramach działalności gospodarczej. Od tego momentu skarżąca nie wystawiała faktur oraz nie pozyskiwała nowych klientów. Wnioskodawczynie nie opłacała również składek na ubezpieczenia społeczne. Wszelkie dokumenty w Urzędzie Skarbowym, w związku z działalnością, były składane przez męża oraz syna T. S. (1). Pomimo prośb swojego syna oraz męża skarżąca nie zdecydowała się na wcześniejsze wyrejestrowanie bądź zawieszenie działalności gospodarczej. (zeznania świadków: T. S. (2) min.00:04:37 – 00:14:35 oraz S. S. min.00:14:35 – 00:29:42 protokołu rozprawy z dnia 18 kwietnia 2016 r. oraz zeznania wnioskodawczynie min.00:01:57 - 00:11:06 protokołu rozprawy z dnia 13 lipca 2016 r. w zw. z k.18 -19)

Po zakończeniu zwolnienia lekarskiego wnioskodawczyni nabyła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (w chwili obecnej pobiera emeryturę w wysokości 800 zł). (zeznania wnioskodawczyni min.00:01:57 - 00:11:06 protokołu rozprawy z dnia 13 lipca 2016 r. w zw. z k.18 -19)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania świadków oraz wnioskodawczyni. Podkreślić należy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił podważyć ustaleń organu rentowego zawartych w treści zaskarżonej decyzji. Co istotne, wnioskodawczyni w trakcie procesu nie negowała wartości swojego zadłużenia ustalonego zaskarżoną decyzją, a jej stanowisko sprowadzało się do wykazania, że w okresie objętym decyzją nie prowadziła działalności gospodarczej czego skutkiem powinien być brak istnienia zobowiązań składkowych. Tym samym stanowisko skarżącej odnosiło się do innych kwestii niż objętych zaskarżoną decyzją i nie mogło być wzięte pod uwagę przy rozstrzygnięciu niniejszego sporu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie T. S. (1) jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 46 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963) obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Stosownie zaś do art.23 ww. ustawy od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z art.32 do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Nie ulega wątpliwości, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją T. S. (1) figurowała w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych jako płatnik składek i tym samym spoczywały na niej obowiązki o jakich mowa w przytoczonym art.46. W związku jednak z brakiem opłacenia w stosownym terminie przez wnioskodawczynię składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2013 r. do grudnia 2014 r., stosownie do treści art. 83 ust.1 ww. ustawy, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję w której określił kwotę zadłużenia T. S. (1). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydając zaskarżoną decyzję oparł się na zgromadzonej dokumentacji , która nie wskazywała, że wnioskodawczyni zakończyła prowadzenie działalności gospodarczej.

W trakcie procesu wnioskodawczyni wykazywała, że z uwagi na zły stan zdrowia od 2007 r. faktycznie nie prowadziła działalności i nie osiągała przychodów co tym samym jej zdaniem było równoznaczne z brakiem konieczności opłacania stosownych składek. Jako główną przyczynę zaprzestania prowadzenia działalności wnioskodawczyni wskazywała zły stan zdrowia, który to stan jednocześnie spowodował, że wyeliminowała ona ze swojej świadomości fakt prowadzenia działalności i tym samym konieczność opłacania składek. Niemniej jednak w składanych do Urzędu Skarbowego (w okresie objętym zaskarżoną decyzją) dokumentach widnieje podpis wnioskodawczyni, a dokumenty te wskazują na prowadzenie działalności. Wnioskodawczyni nie zawiesiła ani nie wyrejestrowała działalności gospodarczej.

Nadto należy wskazać, iż rolą Sądu w niniejszym postępowaniu nie było ustalenie czy w okresie objętym zaskarżoną decyzją wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, gdyż ta kwestia nie była przedmiotem zaskarżonej decyzji. Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 września 2015 r. (III AUa 56/15 , LEX nr 1842705) zgodnie z którym postępowanie w sprawach

z zakresu ubezpieczeń społecznych toczy się w trybie odwoławczym od decyzji organu rentowego, co wynika z treści art.476§2 k.p.c. Taki odwoławczy tryb postępowania powoduje, iż sąd powszechny rozpoznając odwołanie wniesione przez stronę postępowania dokonuje kontroli prawidłowości decyzji wydanej przez organ rentowy z punktu widzenia jej zgodności z prawem i równocześnie związany jest jej zakresem. Oznacza to, że przedmiotem postępowania przed sądem ubezpieczeń społecznych nie może być kwestia nie objęta zaskarżoną decyzją.

Tym samym kwestia ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej czy też umorzenia zaległości składkowych może być rozpatrywana przez Sąd po wydaniu przez organ rentowy stosownej decyzji odnoszącej się do tej kwestii i złożeniu odwołania przez wnioskodawczynię. Co jednak istotne to w gestii wnioskodawczyni leży inicjatywa wszczęcia przed organem rentowym stosownego postępowania, które będzie skutkować wydaniem decyzji.

W związku z powyższym Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Sąd nie obciążył wnioskodawczyni kosztami zastępstwa procesowego, o czym orzekł w oparciu o art. 102 k.p.c. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współzycia społecznego. Z tego względu ustawodawca przewidział w przytoczonym przepisie specjalne unormowanie pozwalające nie obciążać strony przegrywającej obowiązkiem zwrócenia przeciwnikowi całości lub części kosztów. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w komentowanym przepisie zasada słuszności. Należy zauważyć, iż art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu Sądu. Musi ona mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy, a zatem te związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego zakresem. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współzycia społecznego. Sąd dokonując oceny zasadności obciążenia T. S. (1) kosztami zastępstwa procesowego miał na uwadze, iż wnioskodawczyni znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, a ponadto rzeczywiste zadłużenie wnioskodawczyni w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych przekracza znacznie kwotę ustaloną zaskarżoną decyzją. Ta okoliczność stanowi szczególnie w ocenie Sądu, uzasadniony wypadek, o którym mowa w powołanym przepisie art.102 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

13 września 2016 r.